

570 / 8353
74
1648 8

TIBERII
PRINCIPATUS
CONFIRMANDI
ARCANA.

Ex, 2. libr. Annal. Tacit. juncto Svetonio
desumpta.

&

Præside Viro juvene Clariss. Dn.

M. CONRADO NEVVENFELDIO,
PHILOSOPHIÆ FACULTATIS, (QVÆ
AD ALBIM EST) ADJUNCTO
DIGNISSIMO.

à

LUCA DE LINDA, N. P. A. & R.

placido examini, concivium subjecta.

Ann. 1648. die XXI. August.

WITTEBERGÆ,

Ex Officinâ typographicâ JOHANNIS HAKEN.

*De Linda
Tiberii principatus confirmandi arcana.*

J. N. D. N. J. C.

Textus:

Tiberium Neronem, maturum annis, spectatum bello, sed vetere atque insitâ Claudiae familiae superbiâ; multaq; in dicia favitiâ, quanquam premantur erumpere.

Ubi Augustus provectâ jam senectute ægro fatigaretur corpore, Romæ pars multo maxima imminentes dominos variis differebant rumoribus. Agrippam Augusti Nepotem, sponte quidem suâ ingenio satis ferocem esse, (quæ mens est Böcleri diss. alijs,) & ad asperiora promptum, sed ignominia exilij, de autoritate dejectum magisque efferatum: Quapropter timenda sub Tyranno misera vita. Quid quod, tantæ moli imparem esse, ætatis, & experientiae habilioris usu carentem. Tiberium quidem aptiorem Imperio fore, & ætate justâ & experientia rerum satis conspicuum, (natus n. annos 56. cum Imperio potiretur) Imperioq; militari præfectum, magna sui experimenta exhibuisse, verum veteris Claudiae familiae, assertoris indefessæ patriciæ dignitatis (quâ paterno & materno genere demissus erat) superbiâ alte in animo fixisse. Adhæc crudellem esse, à primisque cunabulis in domo regnatricæ educatum, Rhodi specie secessus, nihil aliud quàm iram meditatam. Accedere matrem muliebri impotentia, &c. Tot inter votorum certamina Augusto adhuc superstite, successores Imperij in ore hominum erant, ubi autem Augustus esse desit, Tiberius matris Liviæ arte, summam occupat rei Romanæ. De quo noster porro:

Utcunq; se ea res habuit, vix dum ingressus Illyricum Tiberius, properis matris litteris accitur. Neq; satis compertum est, spirantem adhuc Augustum apud Urbem Nolam, an exanimem repererit, acribus namque custodiis domum & vias sepserat Liviâ.

▲ 2

Ex

*Sueton.
Aug. 65.*

Dion. 57.

*Suet. lib. 2.
Tib. 2.*

Sueton.
Aug. 98.
Tiber. 21.
Dion. 56.

Ex mandato Augusti Tiberius in Illyricum concesserat, & ab ipso Augusto comitatus est in Beneventum usq; jam nimium, virum maturitate deficiente. Nolæ itaque ex ægra valetudine decubuit, ubi Livia litteras quâ poterat celeritate ad Tiberium mittit, citissimeque revocat. Tiberius expectato maturius se recipit, utrum a. vivum invenerit Augustum, in ambiguo noster ponit, Alijs pro affirmativa stantibus. Probabile autem non videtur, non dum denatum fuisse Augustum, Ex tribus potissimum elici potest potius contrarium. 1. Quod acribus vigilijs domum & vias sepserat Livia, 2. quod Latius undiq; nuntij, quasi valetudo in melius iret in publicum dabant 3. quod tamdiu in occulto cuncta servaret, donec circumspectis omnibus quæ ad securitatem successionis pertinerent, & Augusti vitæ finis, principium indubitati Principatus Tiberio esset. Q. hic quare se Livia in occultanda Augusti morte tam enixè occupavit, cum neminem lateret Tiberium in spem successionis jam dudum lectum fuisse, cui ratione ætatis nemo quoque præferri poterat. R. cum nostro alibi: nimirum, Tiberium sollicitum fuisse, ne Germanicus, in cujus manibus tot Legiones, immensa sociorum auxilia, mirus apud populum favor (tria certe magni momenti obstacula) habere Imperiû quâ expectare mallet. Hoc quoq; addacty est Tiberio ut litteras tanquâ adepto principatu ad exercitum daret, ut quasi publica auctoritate in Cæsarem Lectus, reliquis spem potiundi Imperij amputaret.

1.
Arcanum
absoluti
Principat9
capessendi
firmantig,
celata
mors principis.
Tacit. 12.
Ann.
Just. 30. 2.

Ad hoc negotium, aptissimas plerumque fuisse foeminas, scientius ex auctoribus patet. Ita Agrippina in morte Claudij omnes aditus fertur custodij clausisse, crebroque in vulgus vulgasse, ire in melius valetudinem principis, quo miles bona in spe ageret. Hic quoque Livia benè suo defuncta officio Tanaquili extincto Tarquinio prisco nihil concedens. Ita in exitu Ptolomæi se quoque in his curis foeminae occuparunt. Finem ipse aut. indicat. Donec providerentur quæ tempus monebat & infra clarius, dum res firmando successoris Imperio componantur. Memorabile quoq; hic occurrit exemplû Merobaudis, qui ne, Gallici milites in seditione prolaberetur, pressâ Principis mortè Sebastianû militari favore

favore conspicuū, & eo maximè tunc cavēdū, longius amādavī, o-
cyus v. Valētinianū Valentiniani filiū, in lecticā colloans ad castra
deduxit, elapsis 6. post obitū dieb. fusius res patet apud reliquos,
ut Gratian. Annal. Hungar. Ubbon. & alibi. Hic operæ pretium
erit notasse famam, & auditiones de morte principum supra fidem
celerrimas, quæ interdum mortem illorum antecesserunt, ut ex
multis pauca seligamus. Antequam magnus Tyrannus ultima in
Gallia vidisset, Romæ in maximo circo populus, quasi quodā perci-
tus furore, incondito clamore verba edidit hæc *Sylvanus devictus est.*

Hispaniarū Regis mors in Gallia nunciata prius, quam inse-
cuta, Elizabetha quoq; Angliæ quo die ex morbo decubuit, eo ac-
quievisse, in Galliā dicta est. Ipse Gedani ex Clarissimis viris a-
liquoties audiivi Gustavū Regem Suecorum, famā mortis, ante obi-
tum, apud multos innotuisse. Adeo hīc verè princeps poetarū ceci-
nit.

Fama malum quo non aliud velocius ullum,
Mobilitate, viget, viresque acquirit eundo
Parva metu primo, mox sese attollit in auras
Ingrediturque solo & caput in nubila condit.

Primum facinus novi principatus fuit Postumi Agrip-
pæ cædes, quem ignarum inermemque, quamvis firmato
animo Cæturio ægrè confecit. Nihil de eare Tiberius apud
senatum differuit, &c.

Verissimè noster alibi dixit: Nemo unquam Imperium flagi-
tio quæsitum, bonis artibus exercuit. Tiberius hic suo nobis lu-
cet exemplo, qui artibus & technis matris adeptum imperium à
flagitio inchoat, Agrippam, verum Augusti sanguinem contra-
grati animi officia necando. Minister quidem sceleris non idem
est Svetonio, ille vult Tribunum militum custodem, noster verò
Centurionem; verum conciliari possunt istæ opiniones ex ipso
Tacito, qui initio Agrippam à Centurione confectum, postea ad
Tribunum codicillos cædis missos dicit; Erudite igitur concludit
Cl. Boclerus nimirum ad Tribunum missa mandata cædis, sed à
centurione jussu Tribuni perfectam cædem. Mandatum autem

A 3

No-

*Ammiar.
Maral.*

*Anna
Marcelle-
xo hist. a.
C. 1598.*

*lib. 4. Æ-
neid.
4. Æneid.*

Dion. 57. Nola necis datum igitur centurio inermem licet Agrippam tamen subacto corporis robore pollentem ferocemque morte adficit. Egregio autem hinc utitur artificio, in occultando & à se tollendo flagitio Tiberius. Primò enim nihil apud senatum de ea re refert, ne vel excusando, vel referendo, se apud audientes suspectum facinoris reddat. Qui tacet ignorat. 2. In vulgus spargit. (Clariss. Boel, interprete) centurionem ab Augusto in mandatis accepisse uti neci daret Agrippam nihil itaque sibi cum cæde negotij. Hic notandum de codicillis, Svetonium in lib. 22. eos in dubium vocare, Augustusne moriens scripserit quo materiam tumultus post obitum suum tolleret, an nomine Augusti Livia, ignaro Tiberio vel conscio, dictarit. 3. Excusat mandata, ubi nunciat Centurio peractum, quod mandasset. Quid refers illi, te perfecisse, à quo tibi nihil imperatum: intrivisti, exede. Demum tacita quadam misericordia defuncti tangitur, dum judicij sceleris autorem postulat nim. reddendam ipsi apud senatum facti rationem. Sic alios nostris oneramus delictis.

Arcanum Hoc flagitiosum dominationis arcanum præter Agrippam etiam Silanus expertus est, cujus exemplum adducit noster 13. A. Huetus, *Cades* ie secum ut ut contento, & nihil molienti, tamen quoniam *eorum*, dignus Imperio videbatur, nec inferior Nobilitate, ultro vita erequi *spem* pta est Pari verborum gravitate id expressit superiorum autor. Prima, inquit, novo Principatu (Neron. sc.) mors junij Silani pro *Imperij* consulis Asiæ ignaro Neronæ per dolum Agrippinæ paratur. In hac *vel jure* arte excelluit Lucius Tarquinius, ex præcepto patris primores *vel meri-* bitorum conficiens, alios criminando apud populum, alios suâ in *sis habet.* vidia morti maturos, palàm multos, clam eos, ex quorum interitu speciosa criminatio timenda erat. Nec ignarus ejus fuit Alexander Pontif. 6. sub cujus numero semper perdita Roma fuit, concludens in concilio scelesto ab immanitate dicto, ut omnes Reguli, qui Imperium ejus agnoscerent, ad unum omnes necarentur. Idem suis purpuratis vinum veneno infectum ad montem Vaticanum, bibendum exhibuit, sed ministri, incuria ipse consultor malus, cum *Lib. 2. c. 5.* ijs ex malo perijt consilio. Legere quoque est ap. Bodinum. *sub fin.* Imperatores Græcorum & Turcarum supplicij ac cædibus Regum *sapif.*

sapissimè maculasse, ut sublatis è medio spe dominatus gauden-
tibus, tutius faciliusque occupare possent Imperia. Notatu eti-
am dignum Philip. Comin. memoriae reliquit in Anglia annis non *3. Hist.*
amplius XXXVI. 80. Regiæ Gentis Principes mutuis cladibus si-
bi excidium foedè peperisse, Reges pariter Castiliæ, ejusdem
flagitij reos fuisse. Supra Bodin. in citat. refert. Regem dictæ gen-
tis sex fratres crudeli parricidio sustulisse. Moveat hinc aliquis:
Si igitur tantum Imperantibus imminet periculum ab ijs, qui simul
consequendi Principatus spem & jus habent, & hac arte Tiberianâ
uti nefas est, qua igitur ratione tutum fixumque Imperanti stabit
Imperium? *R.* Alia eaq; tutiora, capi posse remedia,
ut documento erunt exempla. Scilicet curâ impensiori in illos a-
nimadvertendum est, omnisque ipsis ansa præscindenda, tran-
quillitas res turbandi. Laudabilis hoc nomine Seleucus Rex A-
siae venit. Qui captum Demetrium Poliorcetem, belli gloria
inclutum, nec liberum abire, nec occidi passus est, alterum Im-
pietatis erga socerum, alterum imprudentiæ autumans. Hugo
Capetus Carolum, in Urbe Laoduni, post obsidionem diutinam
Pontificis Laodunensis, perfidia captum, in Aureliorum arce te-
nuit, ne principatus à proximi parricidio principium sumeret.
Paulo crudelius Henticus primus Anglorum se hic exhibuit Ro-
bertum fratrem vinctum, & annis superiorem, oculis erutis æter-
nis mancipans carceribus. Nec non Christiernus Friderici Da-
niæ Regis pater, dum eum quem Regno exuerat, postliminio au-
tem redeuntem in carcere Calemburgi concludens, qui, ubi
XXV. annos expleverat, vitali liberatus est carcere. Non mul-
tum ab hoc recedit Johannes Suecorum, fratrem Henricum à po-
pulo rejectum, ne se quoque in publicum daret detrimentum, ju-
stis mansionibus malis, custodivit. Elizabetha Anglorum,
Mariam Scotorum Reginam, cui jure deberi universum totius
Insulæ Principatum Scoti volunt diuturna custodia legitur servas-
se. *in hist. Angl.* Hic non obstat illud Ptolomæi posthumi Ægyptiorum, cum
Pompejum post pugnam Pharsalicam necasset: mortui non mor-
dent. Securitas enim non flagitio sed prudentia quærenda est.

Nam

Nam Tiberius cuncta per Consules incipiebat, tanquam
vetere Republica.

Duplicem hujus loci sensum notat. Cl. Bocler. Primus
est, & hujus loci maxime proprius, Tiberium infirmo sibi Im-
perio simulacra pristinae libertatis populo Romano praebuisse,
cuncta per Consules incipiendo, ne illorum auctoritati quicquã de-
cederet. Alter: Consules Senatum Romanum Tiberio adula-
tores fuisse, dum quicquid vellet; in id omnes consentirent. Po-
tius a. prior verborum sensus tenendus qui schemata illa libertatis
Tiberiana declarat, quod etiam altius indigitat noster verbo inci-
piendi.

Arcanum

in conver-

tendo ve-

tere Rerū-

pub. statu

& novo

firmando

vetera si-

mulacra

exhibere.

Just. lib. 9.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

lib. 15.

Illam in Tiberio artem Sveton. lib. 30. eleganter notavit.
Quin etiam speciem libertatis quandam induxit, conservatis Se-
natui ac Magistratibus, & Majestate pristina & potestate. Ita post
expulsos Romã Reges, quoniam sacra quaedam ab ipsis originem
suam traxere, sicuti in hoc, Tiberium Romani, sacri ficulum Regem
instituerunt. Simile fecit Augustus eadem Magistratum voca-
bula relinquens, LL. autem & ipsa Senatus munia occupavit.
Iusque deq; titulorum habita ratione, contentus vulgari Principis
appellatione. Similiter Romani Latinis sub foederis nomine im-
perarunt Philippus Rex Maced. redacta in suam potestatem Græ-
ciã, non Regem se Græciæ, sed ducem appellari jussit. Alexan-
dro ex vivis sublato Macedoniae Principes nomen non prius as-
sumserant Regum, quã extincta tota stirpe Alexandri. Gro-
ningani simili prætextu magnam quondam Frisiæ partem Imperio
suo subjecerunt Carolus Martellus cum Franciæ Regnum in pos-
sessionem accepisset, Regios averfatus est titulos solã principis No-
bilitatis appellatione contentus qua arte filio servavit Regnum.
Carolus V. Florentiæ Reipub. formã immutatã, specioso liberta-
ris nomine relicto, eandem unius adjecit Imperio. Similem in mo-
dum julianus Medices, ut habet Jovius in vita Leonis X. ex tanto
temporum locorumque intervallo reductus in Rempub. florenti-
nam, domini & magnifici nomen repudiavit, nec quidem Medi-
cæas intravit ædes, seque Civem omnium æqualem professus est.

Præ-

Præstat itaque hic Imperialis potestas *secura*, quam nomen Imperatoris periculum expositum teste Dionys. Recte reprehendit Curt. lib. 4. Alex. M. Jovis filium se appellari mandantem mittenda ergo

Verba chartis odiosa superbis

Verba Edicti fuere pauca, & sensu permodesto neque à corpore &c.

Hâc brevitate atq; modestia suspicionem omnem flagitiosæ potestatis declinare vult Tiberius, dū & alibi in convocando Senatu novos respuit titulos, ubi noster ita de eo. Quippe ne illud editum quidem, sive scriptum, quo Senatores in curiam vocabat aliquo potestatis principalis titulo proposuit. Hic varia criticorum de verborum sensu est opinio. An verba intelligenda sint de corpore Reipub, an corpore Augusti defuncti, verum hanc controversiam nostram non facimus, remittendo Studiosam juventutem ad ipsorum autorum certantes rationes invicem. Egregie dixit Plinius in paneg. Videat Princeps ne LL. fundata Civitas *Novissimè* LL. vertatur: hoc monitū si unquam alibi, in novo certe principatu sua vi nondum satis nixo obtinet. Nam obtinet illud, *Novi Principa-* Corne. l. 10. Ann. Corruptissima Respubl. plurimæ. LL. Magnum certe *19: edicto-* ex illis periculum infirmæ dominationi instare solet. Sibi itaque *rum pau-* hac in parte prospicit Tib. prudenter præcavendo ne Principium *citas cum* principatus multititudine laboret LL. Non erimus jam prolixi in *sensu mo-* evolutione exemplorum, cū ubiq; satis superq; pateant potius te- *desto.* lam pertexemus inceptam.

Litteras ad exercitum tanquam adepti principatu misit, nunquam cunctabundus, nisi cum in Senatu loqueretur.

Nolâ, illas missas esse Dion. 57. affirmat. Creatum se ex omnibus mortalibus, placuisseque, qui Deorum vice fungeretur in terris. Non fore jam in ambiguo rem Romanam, adesse, cuius fide stabit. Non artibus & technis muliebribus, sed fato dari Principatus, frustra que tentari facinus vel potiundi spe, vel amittendi metu. Non apponit autem Imperatoris nomen, ex sibi

inna-

innatis dubiæ mentis latebris. Specialius 3. à nostro subnectuntur
causæ, cur quasi adepto. Dominio litteras miserit, nec dum appposito
nomine Imperat. Imo, quod Germanico tot Legiones essent, 2.
Immensa sociorum auxilia. 3. minus apud populum favor. Rati-
ones quare misit, duæ potissimum. 1. Ut electus potius à Repub,
videretur, quàm per uxorium ambitum 2. ut explorare posset, ex-
ercitus & reliquorum erga se animos.

*Arcanum
Princip.
nihil eorū
omittere
quæ perti-
nent ad
occupan-
dam ma-
turè sum-
mam po-
testatem
maximè,
ubi multa
emergunt
pericula.
Germani-
cus.
57.*

2. Ann. 26.

Hoc valdè Tiberium observasse, superius monuimus, non
ignarum, quantis involveretur, periculis, Præsto n. erat seditio
Clementis, Libonis exercituum furores, recusantium novum
Principem summam verò Imperij Germanico obtrudentium, ut
notat Suet. Tiber. 25. Hoc itaque commotus valde Tiberius fuit,
& licet probatæ fidei & pietatis erga Principem satis amplum aliis
esset exemplum, non excidit tamen suspicione apud Tiberium, ex
suo ingenio alios judicantem. Nam quia Tiberio in more erat
positum alia dicere, & alia facere, & Germanicum ejusdem fari-
næ judicabat Dion. teste. Cum cura notavit Sueton. dict. loco
ejus technas quibus sensim ac sine sensu sibi quasi aliud agendo fir-
mavit dominiū. Inter alia fuit simulata valetudo, uti æquiore a-
nimo Germanicus celerem successionem vel societatem Imperij
operiri posset. Multis quoq; Germanici Uxorem litteris salu-
tavit, simulatæ benevolentia testibus, ut solum, mariti impe-
randi cupiditatem, in suspensio haberet. Inde tempore subse-
quente cum variè se res darent augeturque Germanici bellica
gloria, Tiberius vero stabilem firmumq; in Imperio pedem locas-
set, ut solus quæ haberet possideret, novis insidiis locum aperit,
novæ gloriæ, novæque & inclutæ famæ, virum subtrahendo & ad
pristina flagitia animum revocando, donec eo ventum esset, ut, à
quibus maximè timendum erat, illis necessitas timere suaderet.

Sed defuncto Augusto, signum prætorijs cohortibus, ut
Imperator dederat, excubiæ arma cætera aulae. &c.

Augusto defuncto, prætorijs cohortibus signum sive tesseram,
uti more militiæ receptum erat dedit: præter hæc verò, excubias
quoque Principis ut & stationem militum, armataque satellitia;
Præprimis autem non neglexit usum militaris custodiæ ab Augu-
sto in custo-

sto in custodiam propriam instituta sine hac nec forum salutabat,
nec in curiam conscendebat.

Hæc & similia, nihil aliud præferunt notant Clap. 6. 16. quam
simulacrum Imperii. Unde illud Germanici: primane, an vice-
sima Legiones, illa signis à Tiberio acceptis, tu tot præliorum so-
cia tot præmijs aucta. Accedit exemplum Q. Fabij, cui misso
ad Carthagenenses Legato, cum duæ tesserae positæ essent una pa-
cis, altera belli, relictumque arbitrio ejus utrum vellet deferre, u-
tramq; sustulit, agens Carthagenenses petere utram mallent acci-
pere. Erat autem tessera tabella, in qua Imperator symbolum
scribebat

Dat tessera signum

Excubijs positæq; vices.

Addebat Messala Valerius revocandum per annos sacra-
mentum in nomen, Tiberij.

Falsi sunt illi, qui putant, jurare in verba alterius gladiato-
rum & lanistarum esse mutuam obligationem, & hic Tacitum ad
infimum genus servitutiis respicere. Potius vero notatur hic lo-
ci juramentum novis Principibus præstitum, ad quod exhibendâ
Tiberio, spontaneam Consulium, Patrum & cæterorum fuisse
promptitudinem, qui non ire sed ruere in servitutiis jugum ama-
bant. Atque hos præcedentes sequuti sunt reliqui quibus liber-
tas fuit inæstimabilis. Primo enim Prætoriarum cohortium Præ-
fectus Strato Sejus se sacramento obstrinxit, tum Annonæ Præfe-
ctus Cajus Turcunius, hos sequuti Senatores & milites cum præto-
riani, tum Urbani. Pro arte sua hic agit Tiberius, juramentum
in præsentia sua sibi præstari, non permittens, sed, ut dicit Tacit, a-
pud Consules. (omnes apud Consules juravere) scilicet, ultrò ca-
vere volebat, ne apud se deposito juramento, jam sibi Imperium
cessisse palam fieret, è multis difficultatibus laborans, quæ supe-
rius tactæ sunt.

In hoc decus Majestatis, & fides securitatis suum cardina-
lem obtinent locum, ut optimo jure dici queat cum Herodian.
σέμνον μυστήριον, Romani Imperij mysterium. Hoc autem
quale sit brevibus constabit. Primo quidem in defuncti Principis

B 2

acta

*Arcanum
firmati
Principa-
tus signa-
dare mili-
tibz aqu-
las corri-
pere, Et a-
lio trans-
ferre.*

*Juramen-
tum inter
arcana
Novi
Principa-
cipatus.
lib. 8.*

acta jurabant, ortumque à triumviris habet illa sollemnitas, qui ad
acta Julij Cæsaris juramento approbarunt; postea in verba nomen-
que Principis; quæ tamen formula loquendi notante Cl. Boclero
nullius fuit differentia tempore Augusti & Tiberij Postremum
sociata est hujus sacramenti Religio modo sequenti: omnes se jura-
menti fide damnabant, se acta Principum, & quæ fecissent, & quæ
in actum deducturi essent, fixa rataque habituros, præprimis
Julij & Augusti iteratis eorum nominibus, & hoc non sine ratione,
cum his quilibet originem Monarchici status deberet. Hoc erat
in acta jure. Contenta autem juramenti erant: se in fide
obsequioque Principum æternum perduratos salutemque ejus-
dem propriâ vi impigre æternum defensuros. In hæc promissa te-
stem vocabant DEum, vindicem non servaturis fidem, remunera-
torem, Religionem sanctè habituris. Notari autem præprimis
debet, non tantum in principio adepti Imperij, sed etiam in me-
dio hunc valuisse, morem juramenti, imo quotannis ne cum ijs
qui vitâ decesserant, & Religio sanctè obsequii pariter decessisse
videretur, ut apud antiquitatum scriptores fusius videre est præser-
tim Petrum Fabri in comment. Semest. de Magistratu Rom. De
formulis execrationum non tractabimus impræsentiarum, notasse
tantum sufficiet, non easdem semper usu obtinuisse formulas,
sed altioribus temporibus, varie augmenta sumsisse. Atque hoc
illud est mysterium quod monarchijs Romanis, fixum & immuta-
bile fundavit fundamentum, cû subditorum indissolubili fide.

Verfæ inde ad Tiberium preces, & ille differebat de
Magnitudine Imperij sua modestiâ, solam divi Augusti
mentem tantæ molis capacem, se in partem curarum ab
illo vocatam, experiundo didicisse, quam arduum, quam-
que subjectum fortunæ, regendi cuncta, onus.

Apprimè Accismus Tiberij hic notandus occurrit, dum id,
quod ante ardentissimis expetiverat votis, recusat vehementius.
Causas si quis postulat, nimirum salvet Tacitum, in supra me-
moratis. Prima fuit securitatis studium altera autoritatis cura. 3.
Tyrannidis calliditatem spectat, 4. Ingenium Tiberij omnia dif-
simu-

simulans, suaque consilia technis involvens. 5. Promptitudo of-
 ferentium, ut quo magis ex modestia oblatum excuset, eo ma-
 gis ad offerendum invitet. Si ubi alias, in hoc ultimo vestigia Au-
 gusti Tiberius legit. Ille cum dissimulasset Imperium, fecit ut Ro-
 mani magis magisque accēderentur ad confirmandum ipsi Princi-
 patum. Chamæleontis nostri variam mutationem egregie sub o-
 culos ponit inter alios Sueton. lib. 24. Principatum quamvis neq;
 occupare confectum, neq; agere dubitasset, & statione militum,
 hoc est, vi & specie dominationis assumtâ, diu tamen recusavit im-
 pudenterissimo animo, nunc adhortantes amicos increpans, ut i-
 gnaros, quanta bellua esset Imperium, nunc precantem Senatum,
 & procumbentem sibi ad genua ambiguis responsis & callida cun-
 ctatione suspendens, &c. Q. quare tam sollicitis simulationibus
 se involvit Tiberius, tamq; lente approbat occupandum, quod
 summa cum celeritate paravit? Privato hoc ejus consilio, tribu-
 unt Cl. Virorum sententiæ, quibusdam etiam ad hæc consci-
 entiam postulantibus. Ex consilio ejus fuit, fore ut hac ratione
 suo Principatui firmum acquirat robur, si reluctanti obtrudatur
 Imperium, Hoc pedissequo effectu: Romanis deinde omnem
 ereptum iri occasionem palam vel tacite, de illius administratione
 cōquerendi, nec Principē ulla ratione obstringi posse, ad præstanda
 postulata. Naturæ ejus merito quoq; pars tribui debet; nam cum
 in ambiguum incidisset sententiam, animiq; hæreret, nunquam se-
 cito expedire potuit, in semel firmando proposito, verum circa
 prærupta hærens, sibi ipsi diffidens maleq; conscius, tristes & in-
 faustos timebat actionum suarum eventus, calculo suo id ipsum
 approbante Suetonio. Nam ut Imperium adiret, & patris patriæ
 appellationem suscipere, neve in verba sua quis juraret obstinatif-
 simè recusavit, ne *mox majore de decore impar tantis honoribus ha-*
beretur.

Non abludebat hac in parte ab ingenio Tiberij Licinius Sex-
 tiusq; de quo Liv. lib. 6. Licinius Sextiusque cum Tribunorum ple-
 bis creandorum indicta comitia essent, ita se gessere, ut negando
 omnia, sibi velle continuari honorem, accenderent ad id, quod
 dissimulando petebant plebem. Ille *ἀκκισμὸς* Ottoni quoque
 A ;

*Mysteriū
 Principa-
 tus firmā-
 di Imperi-
 um instā-
 Im-
 tius oblatū*

*simulando
recusare,
& quasi
obtrusum
invitè su-
scipere.*

Imperatori placuit, qui quasi raptus de publico & suscipere Imperium vi coactus, gesturusque communi omnium arbitrio palatiū petijt. Bene Arbiter:

Nolo quod cupio statim tenere

Nec victoria mihi placet parata

Impeditæ autem difficultatis accisum illum esse, si erumpit & palam fit ex Blæsi exemplo à nostro notato liquet. Nam cum legeretur Proconsul Africæ, respondit specie recusantis, sed neq; eodem consensu. Melius in hac arte doctus fuit Tiberius, qui etiam in rebus quas non occuleret, seu natura seu assuetudine suspensa semper & obscura verba proferebat, tunc vero nitenti ut sensus penitus abderet, in incertum & ambiguum magis implicabatur. Igitur ex hoc ipsius semper intricato verborum sensu factum, ut S. C. in decimum usque diem, an forte se explicaret Tiberius, suspenderentur, sed nec Senatui libertas ad poenitendum erat, neque Tiberius interjectu temporis mitigabatur. Hoc autem naturæ vitium fuit. Dione teste, ipsius mores prolixius recensente. Illum scilicet verbis usum à mente & intentione sua alienissimis, negasse quod voluisset, interdum quæ nollet, anxie desiderasse, ubi non indignaretur, iram simulasse &c.

LVIII.

*Arcan. P.
ambiguis
& obscu-
ris respon-
dere ver-
bis, ad il-
la quæ ali-
erum cõ-
moda spe-
tiant.*

Hoc Tiberiano quid in aulis frequentius? non raro equidem accidit, ut Legatis exterorum ceræ & in omnem partem flexibiles exhibeantur responsiones; unde cum ex dubio orto, ad suorum verborum interpretes, iterum deveniunt, Heliotropiū imitantur, quod solē, quæqua versus se flectit, sequitur. Non a. in totū hic in volucra verborū cū Lipsio ad 1. pol. 10. damnam9 cuj9 verba hæc: Sed etsi interdum, ambigua a. involuta haud damnem9, quia his opus, inter exploratores & callidos, qui sæpe legationis aut alia specie accedunt. At vero gravis illa verborum structura quæ modum tenet inter diffusum illum sermonis fluxum, & acerbæ cervicis involucra, decet maximè quemlibet. Hac ratione laudandus est Alex. ap. Curt. 7. 9. Qui ad prolixā Legatorum orationem ita resp. se fortunā & consilijs suorum usurum, nam & fortunam cui fidat & consilium suadentium, ne quid temere aut audacter faciat sequuturum. Inter æmulos quoque & mutuo sibi imminentes, sed non scien-

Scienter, fraudis hoc commentum locum habere pariter solet. Exemplum habemus in Tacit. 3. Hist. c. 52. Muciani & reliquorum. Queum ille tam celeri victoriâ, ducum reliquorum anxius, ne præsens Urbepotiretur, expertem se bellicæ gloriæ ratus, ad prin-ũ Varum litteras dat, instandum coeptis, at rursus cunctationis utilitates edisserens, atq; ita compositus ut ex eventu rerum adversa abnueret & prospera agnosceret.

Ille moderandos fœminarum honores dictitans, eademque se temperantia usurum in his quæ sibi tribuerentur.

Adulatores in Aula Tiberij, non tantum ipsum varijs submissi obsequij honoribus, sed etiam Liviam matrem ejus prosequuti sunt & certantes inventione eximiorum titulorum alij illam parentem, alij matrem Patriæ salutabant. Horum autem impatiens Tiberius, timens ne sibi æquaretur, fuit, quod detrimentosum Imperatoriæ autoritati futurum arbitratus. Eleganti gravitate id ipsum explicat Tacitus, quantaque in dignatio Tiberio fuerit, verbo, muliebri, satis denotat. Ceterum anxius invidia, & muliebri fastigium in diminutionem sui accipiens. Magis autem res ipsa illam exprimit, dum ipsi nec licetorem quidẽ decerni passus est, neque adoptionis aram. Aram (ut Criticos in medio linquamus) cum Lipsio interpretatur adoptionem Livie in familiam juliam nomenque Augustæ, quod volebant Patres Romani. Frequentati moris exemplum legitur apud nostrum 3. Annal. 118. 3. 27. Huic adulationi occasionem dedit testamentũ D. Augusti publice lectum cum de ejus ageretur supremis.

Impotentia muliebris & πολυπραγμοσύνη pro ratione maxime stant, quemadmodum in Agrippina Neronis matre videre est, quæ publice in una cum filio suggestu consistere, & Legatis auditionem dare solebat I. 3. A. Accedunt superbia & fastus, hujus sexui proprii affectus; nam illum media dignitatum, summa e furire cogunt ut Scitæ ad Alex. inquit cupiditate immani rerum flagrantem, Inde fortuna faveutius spirante. Laxius licentiusque esse solet accedente præsertim maritorum indulgentiâ. Hoc nomine notatur à Procopio Theodora in Arcana hist.

Suet. Lib.

50.

Novissi-

mus

Principa-

tus: sum-

ma hono-

rum prin-

cipi tantũ

reservan-

da; femi-

narumq;

temperan-

di honorũ

quod tituli.

quod nihil tantum verita sit, suis pedibus ab viris Illustribus oscu-
la figi, cum antea adoratio Augustæ in more non esset, verum etiã
Persarum aliorumq; Legatos præter memoriam ad lautia admisit,
ac si summa rei Romanæ ipsam adoraret. Quin & toti Senatui
δελοδιδάσκαλⓄ eis δέλοπρέβαια magistra ad omne servitium
& indecora obsequia erat. A nemine autem melius, ille hono-
rum pruticus quàm ipso Principe cancellis includi potest. Ele-
ganter laudat Plinius in Trajani aula ipsum Traj. Ex hoc potissi-
mum nomine, dicens: Uxor tua, quàm nihil sibi ex tuâ fortunâ,
nisi gaudium vindicat: eadem quàm modica cultu, quàm parca
comitatu, quàm civilis incessu, mariti hoc opus, qui ita imbuit,
ita instituit, nam Uxori sufficit obsequij gloria. Sub hac verò
modestia viri quantam debet verecundiam uxor marito, fœmina
sibi. Artes autem hic adhibendæ: Tacit. 13. Ann. 5. 3. Specie
pietatis obviam itum est Impotentia Agrippinæ. Removendi quoq;
hic sunt adulescentes, genus hominum. (nostro teste) publico ex-
itio repertū & pænis nunquam satis coercitū. Cura autem enixè
Principi danda est, ne quisquam præ se, sibi proprijs colatur hono-
ribus, nam præter hunc locum, & alibi Tiberium vehementer in-
doluisse observamus ap. Tacit. de autoritate sibi imminuta. Ita
Neronē & Drasum tam efflictim coli ægre ferebat, licet de Domo
regnatricæ ortum traherent; qua propter Senatum oratione mo-
nuit, ne quis mobiles adolescentium animos præmaturis honori-
bus extolleret.

lib. 4.

Referunt vitæ, Philippum Macedonem iniquo tulisse ani-
mo, quod Demetrium frequentes stiparent Macedones, pulchre
Gunt. lib. 4. inquit,

Scilicet hanc in se Majestas Regia justæ
Vim terroris habet, procul prope præsto velle absens
Semper terribilis, semper metuenda suoque
Plena vigore manet, nullique impune premenda
Creditur, & semper cunctis & ubique timetur.

Et profecto sapienter dixit, quisquis sit. Nihil potestas Regum
valet, nisi prius valeat autoritas. Hæc equidem ab illa robur,
ut luna

ut luna à sole lucem accipit. Unde nosse toties inculcat periculum est, privati hominis nomen juxta imo supra Principem at-
tollere. *in Agric.*

Hæc audita quanquam abstrusum, & tristissima quæq; maximè occultantem Tiberium perpulere, ut Drusum filium cum primoribus Civitatis, duabusque Prætorii cohortibus mitteret, nullis satis certis mandatis ex re consul-
turum. &c.

Pannonicæ Legionem in seditionem concesserat nullis novis causis, nisi quod mutatus Princeps licentiam turbarum, & ex Civili bello spem præmiorum ostendebat, occasio seditionum ab intermissis solitis munijs militaribus orta est, unde discordantes inter se milites, ductore Percinio in tam fædum facinus se præcipites dant, objicientes servilem, tot annorum sine nummis finem vulnera, & civitates, sine gloria acceptas; trahi quemque post exercitos casus in peregrinas terras, duram hiemem, exercitum æstatem, bellum atrox, sterilem pacem imminere omnibus. Sumerent animos, & se in pristinam vindicarent libertatem. Succurrit huic malo Blæsus hortando culpandoque, ejusque decernitur filio Legatus, qui offerret postulata militum ad Casarem. His auditis Tiberius movetur valde, eoque magis quò periculosior ille motus esset novo, nec dum satis stabilito Principatui præsertim si vires acquireret eundo, ille debachantium militum furor. Timendi quoque hac occasione erant, quos ex aliorum, honoribus invidia invaserat, ne hac occasione quicquam molirentur. Quapropter hæc animo volvens, altius premit tristissima quæque, statimque Drusum ad componenda hæc turbulenta mittit.

Hoc vulgi mos fert, statim in minus secundis turbari, etiam in ijs, quæ nulla ope humana provideri possunt. Unde favor ex fortuna pendens, cadere solet erga Principes, & difficultas in exigendis Tributis, neruo bellorum non facile expedita oriri solet. Hoc autem ut evitetur incommodum supprimenda sunt atrocitas, & lapsa impigre restauranda Casar in bello Gallico mentionem facit, LL. in Gallia & quibusdam in locis receptum; quibus cautum

*Arcan.
novi Prin-
cipatus
cladium
& rerum
adversarum
dissimula-
tio.
lib. VI.*

eum est, ne quis, quod de Republ. rumores & auditiones attulere in vulgus spargat, sed ipsum Senatui revelet. Magistratus autem occultet ea quæ velum postulant, quæ vero ex usu sunt, communicare, hac ratione attentâ præprimis: Ne ingenia alendis serendisque rumoribus nata, falsis terreant mentes parum circumspctas, impellantque ad consilia de summè arduis rebus capessenda. Alex. M. denunciatione mortis cladum enunciatores, terruit.

Cur. VII.

In historia belli Lusitanici similis suppressio de infelici Africana pugna & necè Sebastiani Regis legitur ap. Connestaggium. In magna verò detrimentum abire res, si lapsis non prospiciatur maturè, nam illa, anxia taciturnitas, nutrimentum erit malorū. Exéplū in Vitellio patet, qui fractis ad Cremonā suis, cladis nuncios suppressens, dissimulatione importunissima, remedia potius malorum, quàm mala ipsa distulit, de quo noster: Consultanti vires supererant, spesque: sed é contratio læta omnia fingens, ingravescebat malum. Hac occasione laudari merito debent illi, qui rumores illos suppressunt, quibus spe lucri, Principum appetitur vita, cum nihil nefas sit avaritiæ, moribusque improbis nullæ opes satis esse possint. Vulgabantur litteræ in castris, quibus, qui Eumenis caput ad Antigonū detulisset, maxima præmia promittebātur. Eumenes cōvocata cōcione primo agit gratias præsens, quod nullus in ventus sit, qui fædi præmij fidei sacramentum violare veluisset. Subjicitque callidè confictas has, ad periclitandum suorum constantem animum. Hoc vacillantes in fide, deterruit, & in futurum tenaces fidei reddidit.

lib. 2.

*Heliodor
poët.*

III. Hist.

Curt.

Alia Tiberio morum via, sed populum per tot annos molliter habitum audebat ad duriora vertere.

Just. XIV.

Indulserat Augustus populo ludos Augustales ita dictos obtemperans Mecænati effuso in amorem Bathylli. Hos turbaverat discordia ex certamine histrionum. Ab illis autem reducendis erat alienus Tiberio civile rebatur misceri voluptatibus vulgi, quavis Augustus fecerit. Parcebat interim Tiberius labori vulgi, metu, ne statim ad duriora ducentem indignatio & odium populi invaderent Romanos.

Lucet

Lucet suo nobis exemplo Carol. V. Imper. qui forma Flo-
rentiæ immutata, specioso, ac plausibili libertatis nomine reli-
cto, eandem subiecit Imperio, & mitiora præferens atrocioribus,
apud plebem sibi reservavit amorem.

*Novissimū Principa-
tus, populum ab ante-
cessoribus molliter
ex parte habitum non
statim ad duriora
vertere.*

Addiderat consilium coërcendi intra terminum Im-
perij.

Non inmemor hic est: illius Augusti Tiberius, qui, cum acce-
pisset, Alexandrum annos natum XXXII. pleraque subegisse, an-
xius fuit, de materia agendi ad reliquum tempus. Miror inquit,
Alexandrum non existimasse majoris esse operæ, Imperium par-
tum constituere benè quam parare. Potius igitur æstimat Ti-
berius retinere parta in ambiguae potentiæ Imperio, & initiali do-
minatu, quia ut acquisita bene tueantur artis opus est. Ovid.
Novis enim casus inest, & eo periculosior quo magis Imperij mo-
dus excedat. Est Imperijs suus modus quem si excedis, ruet
aut manibus alterius, aut tuis, aut etiam nullis.

*Plut. in Apop. Et.
Florus.*

*Pindar. Olymp. od.
XIII.*

Pulchrè Legati Darij ad Alexand. respice quantum post te
reliqueris, intuère quantum petas Periculosum & prægrave Impe-
rium difficile est continere, quod capere non possis. Videsne
ut navia quæ modum excedunt regi nequeant? nescio an Darius
tam multa amiserit, quia nimix opes magnum jacturæ locum fa-
ciunt: facilius est quædã vincere quàm tueri. Perbenè quoq; consulit
Demaratus Xerxi apud Senec. ubi dissuadet multis oppugnare co-
pijs Græciam. Ob hoc ipsum te Græcia vincet, quia te non capit.
Scipio Africanus cum ei tanquam censori lustrum condenti scriba
ex publicis tabulis, solenne precationis carmen, quo dij immor-
tales, ut P. R. res meliores amplioresq; fierent, rogabantur, ca-
neret: resp. satis inquit bonæ ac magnæ sunt, itaque precor ut e-
as perpetuo inolumes velint.

*Arcanum novi Prin-
cipatus se intra Impe-
rij fines continere &
firmare, acquisita.*

Curt. lib. 4.

*lib. VI. de benef. c.
XXXI.*

Valex. Max. lib. 4.

Cæterum Tiberio haud ingratum accidit, turbari
res Orientis, ut ea specie Germanicum suetis sibi Legio-
nibus abstraheret novisque Provinciis impositum dolo si-
mul & casibus objectaret. Sed crebrils epistolis Tiberius
monebat, rediret ac decretum triumphum satis jam even-
tuum, satis casuum.

C 2

Quis

Quis fuerit Germanicus superius expositum brevibus jam fuit, cui bellicæ artes maximam autoritatem famamque ap. Romanos conciliaverant; adhæc florentis vir ætatis, & cui favor suorum, sociorumque auxilia frequentissima erant, præprimis miles, cui, ut alibi dicit noster, in pugna oculi ardentes, vesani vultus, furentia ora. Hanc, ut supra dictum, valde timebat Tiberius, & cū absentem artibus sibi sveris circumvenire non posset, variè tamen evertere allaborabat. Consilium itaque capit, & quidem hac in parte summe laudabile, ipsum ab exercitu avocandi, 2. in alias plenas periculi provincias ablegandi. Nam quia res turbarentur orientis, his tranquillandis Germanicum fore aptissimum persuadere volebat senatui, mitterent modo illum Romani, visuri brevi inexpedito cuncta fore; latente angue in herba, si ut ipsum novis objectaret periculis. Hæc ubi ex voto non succedunt, ad alia mentem appellit, præsentem desiderat, sub specie militaris honoris, uti commodius interitu adficiat. Unde tot insidias in illum structas Tacitus passim notat, quarum non postremæ sunt: quod curatius ap. Senatum ipsum commendarit, quo eo citius revocaretur domum tanquam emeritus, & triumphalibus honoribus dignus. Tiberio autem ad explenda facinorosa mentis desideria commodus, & opportunus.

Arcan.
Princip.
specie Le-
gationis ho-
norisq; a-
mare æ-
mulos.
Just. lib. 42.
Salust. in
jugurt.
& Tacit.
12. Ann.

Cum Jasonem perditum vellet Peltas Rex propter insignem periculosamque Regno suo virtutem, denunciata militia in Colchoscum abire jubet: sperans interitum viri, aut ex periculo tam longæ navigationis, aut bello tam profusæ barbarū licentiæ Micipsæ idem fuit consilium, Jugurtam Numidis, quos in Hispaniam mittebat, præfecit. Simile videri potest in Lib. 65. de Sejano, in hoc non erimus fusiores, qui plura volet, consulat Ammian. Mar. cel. lib. XVI. Zonaram, & alios augustæ historiæ scriptores.

Nomen patriæ patris Tiberius à populo sæpius ingestum repudiavit, &c.

Ut famam superbiæ vitet Tiberius, ab odiosis maxime abstinere se honorum titulis, quæ sub hac specie moderati animi favorem Romanorum sibi conciliat. Sequitur in hoc Augustum, qui cuncta discordijs civilibus fessa, nomine Principis sub Imperium accepit

accepit. In simili ludibrio fortunæ adhuc Tiberius occupatus merito abstinet hoc titulo, non nisi de Republica benemeritis proprio. Quàm autem vice versa hæc honorum immoderata sitis principibus detrimentosa fuerit, reliquis missis, Cæsaris exemplo edocentur apud Sueton. Illi equidem occupata Repub. everfisq; inimicis, nihil magis incendebat animum, quam illa summa enixi cultus. Quapropter non contentus Patriæ patris nomine, etiam perpetui dictatoris, Regis Romani, Summi Pontificis tandem ipsius DEi appellationibus, salutari volebat. Hinc conspirationibus, & fini vitæ suæ præbuit occasionem, fædamque truculentæ savitiæ expertus est mortem, regnurus in parta felicitate diutius, si in summis ultima non despexisset.

Tacit. 1.

An. c. 1.

Id quoque morum Tiberij fuit continuare Imperia, ac plerosque ad finem vitæ in iisdem exercitiis, aut jurisdictionibus habere.

Rationem talis consilij ipse Tiberius suppeditat. Nam quærentibus amicis cur potestates ac Imperia perpetua fecisset Resp. Hirundines qui sanguine multo hausto rumpuntur quiescere, recentium morsus esse acerrimos, sic novos Magistratus multum sanguinis ac medullarum aviditate summa haurire; ex veteri proverbio: non parcat populis Regnum breve. Hanc igitur 1. ob causam continuari Imperia voluit Tiberius 2. erat, ut illos in Magistratibus constitutos à tot annorum decursu ex lauta fortuna viventes, sibi conciliaret, meritisque continuis in suis partibus retineret, quod ipsi & potens & securum reddebat Imperium juxta illud nostri: nullum melius Imperii instrumentum, quam boni amici.

Bodin. lib.

4. de Rep. p.

682.

Platonis divina Respub. Magistratus semper perpetuos decrevit, quo firmiter præstaret. Id moris quoque esse Persis, Ægyptijs, Parthis, Æthiopibus, Turcis, Muscovitis, Polonis, Germanis Francis, Danis, Svecis, Anglis, Scotis, Hispanis alijsq; exceptis paucissimis, ex historijs patet. Non disputamus autem hic de Civitatum certarum moribus diversis. Sed quod in Monarchico statuilla continuatio Magistratum, præ reliquis obtineat, tantum

Arcanum

Imperij cō-

tinuare

Imperia

Bodin.

C 3

con-

confirmamus, ne subditi cupiditate Imperandi excitentur, ut insigniter sentit magnus Gallorum Bodinus. Ita Curia Parisiorum ordinariam ac perpetuam obtinet potestatem Bodin. teste.

Exemit etiam Drusum Consulem designatum dicendæ primo loco sententiæ, quod alij civile rebantur, ne ceteris assentiendi necessitas fieret.

Ne arcana consilij sua, statim effundat Tiberius specie civilis ingenii Consuli Druso primū locū dicendæ sententiæ defert, quo vitare voluit assentatorum & adulatorum studia, qui secundum illud Terentij negant, quod princeps negat, affirmant, quod affirmat. Exprimit hoc genus hominum Tacitus gravi suo dicendi modo: ne sc. Ceteris assentiendi necessitas fieret; quo simul notat per verfos aulae mores, quibus voluntas Principū suprema lex est, quamve strenuè pro viribus promovere student, qui libentius cum fortuna Principis, quam Principe ipso loquuntur, ut noster dicit. Recte igitur cum Cassidoro consentit hinc sententia Tiberius: eam scilicet Regalem esse virtutem, celerius necessaria sentire, & tardius in verba prorumpere.

Hist. lib. 1.

*Arcanum
P. in suffra-
giis postre-
mo senten-
tiam dice-
re. 11. A.*

Dio Cass. lib. 57. de Tiberio refert, monens: Principis animum nemini cognitum esse debere, eumq; intellectum magnorū esse malorum causam, dissimulatū autem magna commoda parare Claudius in more habebat verba dubia, dubiamque interpretationem recipientia, ubi non erat integrum silere, pronunciare, ne animi sui sententia pateret.

Nec aliter, sensit Imperator Leo filium suum his verbis admonens: Quid factū opus sit cum multis delibera, quæ vero agere volueris, cum paucis communica; & ubi optimum ex omnibus consilium ceperis, apud te solum tene, ne adversarijs hoc indicetur, & insidijs eorum appetaris. De Comneno Imperatore Orient. ita legitur ap. Choriatham: Princeps erat si quis alius occulti animi, qui sapientiam in dissimulando positam existimabat, raro admodum quod facturū esset præ se ferebat. Laudatur hoc nomine quoque Carol. v. quod consilia sua non prius explicaret, quam in actum deduceret. Sed hic Tiberij artes fusius deducere substitimus, reliquas adhuc maximas numero, in curas, commodiore tempore recepturi. Deus secundet studia!

Ad Nobilissimum nec non Doctissimum

Dn. Authorem ac Respon-
dentem, Amicum, Sympatriotam & Fau-
torem suum pl. honorandum.

A *Bstrusis technis populumq, latentibus hausit*
Tiberij Imperium stamina firma sibi.
Multa fefellerunt multos arcana, Tyrannus
Quis hic emunxit ere bonisq, suos.
Hac patuisse Tibi, cara dissertatio prodit,
Cui cautus Tacitus pratulit ipse facem
Ingenij laudo fetus, quos indolis ardor
Nobilis exposuit sedulitate Tua
Ille Tui generis Virtutibus optima spondet
Omina, quæ expectat spes Patria; illa precor!
honoris & amoris
ergo deproperab.

Præses.

In
TIBERIUM
Generosi
LU CÆ de LINDA

JOHANNES HEINZELMANUS.

Cautissimi senecta tecta TIBERI
Acerrimæ maturitatis exemplar:
Profunda Verba, temperata, suspensa,
divina; vultus jussus in recusantis
speciem, serenus, nubilus, repercussus,

Aurisq̃ue

Aurisq̄ue surda sæpe visa nescire;
Mens quæ ruinam commodet supinatis,
oculata, privati loco senatoris.

Pro temporum Reique Publicæ morbo
PRINCEPS repertum sume temperamentum,
Ne pectus ergò devora Tibi soli:

Erumpit aut confunditur nimis pressum

Ne fronte vendibilem loca statum Regni:

Invisibilis ut ut videre transpares.

Nec blandioribus pate Placentinis:

Turba fenestrata luant fidem vocum.

Mysterium Tacitus, profana rimarum
plenos facessant. Vox juvat verecunda
cum spe futuræ occasionis arcetur.

Unum os duæ aures à Parente Naturâ
ad hauriendum proma, conda reddendum.

Odia locum perdunt professa vindictæ.

Hoc differis TIBERIO inferens lucem

Generose LUCA: debiis dolis iri

Virtutis esse veritatis artisq̄ue;

ut sesquii Ulysssem Principem repræsentes.

Sellis duabus vis sedere prærupto.

Librare præcipis Valentium lumbos,

Momenta rerum, regiis viis ire.

Præi, sequemur, admone Ducum Mentem
oculos & aures in Tuum inclutum pectus,

quod dedit hic liber latenter inscriptus:

ARCANA PRINCIPATUUM REVELATA.

F I N I S.

ULB Halle
002 684 632

3

VJ 17

Inches

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

Centimetres

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

TIBERII
PRINCIPATUS

FIRMANDI
MARCANA.

al. Tacit. juncto Svetonio
defumta.

&
viro juvene Clariss. Dr.

JOHANNES NEUVVENFELDIO,
DE FACULTATIS, (QVÆ
M EST) ADJUNCTO
DIGNISSIMO.

à
LINDA, N. P. A. & R.

ini, concivium subjecta.

48. die XXI. August.

TEBERGÆ,
graphica JOHANNIS HAKEN.

573 / 8353

1648 8

